

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közleményintézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Az ígéret szép szó . . .

Pécs, 1901. június 26.

Szinte komikusnak tetszenék, ha olyan véghetetlenül szomorú nem lenne annak a polgármesteri gyülekezetnek a viselkedése, a mely hétfőn azért ült össze Arad városában, hogy megbeszélje a magyarországi városok együttes teendőit a kormányhatalom részéről tapasztalt mostoha elbánás okozta sérelmek mikénti orvoslása tárgyában. Azt olvassuk a kiadott félhivatalos tudósításban, hogy első dolga volt az érdemes gyülekezetnek elhatározni a főispánnál való tisztelgést, *nehogy a kongresszust kormányellenesnek tartsák.*

Hát semmi szavunk a tisztelgés, mint egyszerű udvariassági tény ellen, de hát annak a tisztelgési ténynek a megokolása azt bizonyítja, hogy a polgármester urak azt nem ilyen udvariassági ténynek kontempláltak, hanem olyan manifesztációnak, a mely a kormányellenességnek még a pusztá gyanuját is elhárítsa róluk, illetve az általuk képviselt városokról. Mert tekintse a kormány még oly mostoha gyerekeinek a magyarországi városokat, iparkodjanak ezek ez irányzat ellen még oly egyöntetű mozgalmat szervezni, városaink vezetői szent borzalommal riadoznak még a gondolatától is annak, hogy ez a mozgalom tulesapjon az alázatos könyörgés határain, vagy éppen olyan eszközök után

lásson, a melyek a kérelmek meghallgatására és a sérelmek orvoslására kényszerítsék is a kormányt.

A városi spieszbürgerségnek városaink vezető köreiből kiescsosodó fölfogása szerint Magyarországon a városoknak a mindenkori kormányt életre-halálra támogatni kell s ebből a rögeszméből nem volt képes kiköszönteni őket a harmincéves tapasztalat sem, a mely azt bizonyítja, hogy éppen a föltétlen kormánypártiságnak ez a dogmája képezi alapokát mostani siralmas helyzetüknek, mert nem volt olyan kormány, a mely attól tarthatott volna, hogy a városokat jogaiknak akármilyen csorbitása, jövedelmi forrásaiknak akármilyen elkobzása kormányellenes állásfoglalásra fogná bírni. S mivel kormányainknak minden intézkedésnél a szent párturalom biztosítása s ebben a saját hatalmuk megszilárdítása lebegett a szemük előtt, nagyon természetes, hogy nem igen mutatkoztak bőkezűeknek a városokkal szemben, a melyről tudták, hogy botlat sem lehet őket kiverni a kormányt támogató táborból.

A városoknak ez az orthodox kormánypártisága csupán üres ígérekkel lett honorálva mindig, tényleg pedig egyik áldozatot követelték tőlük a másik után, egyik jövedelmi forrásukat kobozták el a másik után. 1888-ban eivették a regále jövedelmüket, mely éppen a városokban

képezte a népesség szaporodása és a városi élet fejlődése folytán az önmagától leginkább fejlődő bevételi forrást s a melynek fejlesztése céljából olyan óriási áldozatokat hoztak a városok minél több állami hivatal megnyerése s minél több katonaság elhelyezése körül.

Kárpótolták ugyan őket, de csak az 1882—1886-ik évekből átlagos jövedelem alapján, az ezentúl elérendő jövedelem fokozását már az állam foglalta le magának, nagy kegyesen mégis kimondván, hogy a mennyiben az államnak 1893. évtől kezdődőleg az italmérési jövedékből több tiszta jövedelme lenne, mint a mennyi a kártalanítási tőke kamatainak és törlesztésének fedezésére szükséges, ebből a tiszta jövedelmi többletből a törvényhatósági joggal felruházott városok 30 %-ot, a rendezett tanácsú városok 20 %-ot s egyéb községek 10 %-ot kapnak. A jövedelmi többlet oroszánrészét azonban, a mely a városoktól elkobzott jövedelmi forrás természetes fejlődéséből származott, föltétlenül a maga javára foglalta le az állam.

De hát a jövedelmi többletnek folytonos fokozódása mégis fokozta a városok százalékos részesedését is s a kormány ezt is megirigyelte a városoktól, mert 1899-ben törvényt hozatott a neki mindenkor engedelmes országgyűléssel, amelyben ki lett mondva, hogy a városoknak

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az áldozat.

Elbeszélés a török-magyar világból.

Irtá: Nagy József.

A kis Rózsi nagyon szép volt. Tudták ezt a szülei is, rokonai is; csak még jó maga nem tudta, mert még nem mondta senki sem neki.

A szegény magyaroknak akkor nem is volt annyi idejük, hogy szépeket mondjanak; el volt akkor minden ember foglalva azzal, hogy szántson, vessen, kenyeret teremtsen, meg mindentféle szolgálatokat tegyen. Csak a sejknek volt ilyenekre ideje, a ki fel is használta az alkalmat a szép magyar lányok körében.

Ő volt akkor az ur! A falu ura, és az ő rabszolgasága alá tartozott a férfi nép épügy mint a nőszemélyek. A kis Rózsi a falu legszébb lánya fel is tünt neki s különös barátsággal tüntette ki.

Ha aztán baja akadt valakinek ezzel a nagy urral, akkor csak a kis Rózsit kellett megkérnie, hogy kérlelje meg a sejket. Rózsi éjszínű szemei megengesztették a haragos urat. Nem is csoda. Rózsi olyan szép volt mint a tej, olyan mint a rózsa, olyan mint a lilium; olyan, hogy még egy török leány sem tett tul rajta. S ha rámosolygott a sejkre, ha megcsókolta

a nagy ur kezét, és oda nyujtotta csókrapici piros ajkát, az apa-gyilkosnak is meg lett bocsájta.

Rózsi volt a falu védszentje, mentő angyala; ő általa sokan megmenekültek a kintől, börtöntől, a haláltól. És mégis . . . Rózsi gyilkos volt; hitszegő, álnok, csalfa és hazug, de talán akaratan kívül, vagy hiúságból, dicsvágyból, soha el nem érhető reménykedésből.

* * *

Rekkenő nyári meleg volt; a nap izzó sugarai valósággal pörkölték. Jó, hogy ünnep nap lévén, a nép lehuzódhatott a házakba. Nem is lehetett az utcán egyetlen lelket sem látni. Majdnem az egész falu a nagy korcsmában szórakozott. A férfiak ittak, beszélgettek jóról-rosszról. Ez utóbbiból több jutott ki, természetes tehát, hogy szapulták, szidták a rossznak okozóit, de csak úgy titkon, sugva egymás között, nehogy elárulják őket a bőbugyogós töröknek, mert akkor irgalmatlan halál büntetés érte volna őket. Csendben is ment minden. A leányok szintugy gubbasztva diskuráltak sok mindenről. Némelyek irigykedve beszéltek Rózsi szerencséről.

Nem volt akkor kedve a lánycsapatnak összefogódzva templom után végig dalolni a falun, a maguk költött egyszerű nótáikkal; nem mozdult a fiatalság táncre, huzhatta a cigány miatta. Valami bénaság szállott a lelkükre; a nyomasztó török uralom hatása volt ez, mely lassan sorvasztotta őket mint féreg a gyümölcsöt.

De kinek is lenne táncre, mulatásra kedve, mikor feldulva a család, fel az ország békéje; amikor csak rabláncok csörrenését hallani szerte a hazában; amikor nincs mód lerázni a garázda rablóbandát az ország nyakáról.

Nem tudott védekezni akkor a nép. Hiába érzett karjaiban kettőzött erőt; hiába biztatta szive bátorságra: a török elszedte a fegyvereket az egész ország népétől s szigoruan ügyeltek arra, hogy veszedelmes eszköz ne jusson senkinek kezeihez.

Ilyen világ volt akkor. A töröknek volt mindene, a magyarnak se becsülete, se neve, se fegyvere . . .

Erről, meg sok más minden egyébről is esett szó ott a nagy korcsmában azon a nagy meleg vasárnapi délutánon.

A csendes beszélgetést azonban egyszerre rémes sikoltozás és jajveszéklés váltotta fel.

Mindenki ijedten ugrott fel helyéről és rohanva egymáson törve iparkodott menekülni ki merre tudott. Némelyek, kik nem vesztették el lélekjelenlétüket, az ijedelem okát keresték. Nem volt azonban senkinek sem ideje a magyarázatra. Egy pillanat alatt ott látta mindenki a veszedelmet maga előtt. Véres tajtékozójával rohant egy hatalmas dühöd eb keresztül kasul az udvaron; fogai csattogtak, a szemei két fénylő vérgolyóhoz hasonlítottak.

— Veszett kutya! Veszett kutya!! hangzott a megrémült emberek ajkairól.

ne legyen többé jussuk a százalékos jutalék emelkedéséhez, hanem csak azt az összeget kaphassák, a melyet az 1895 és 1897. évekbeli jövedelmi többletből kaptak, bármennyire emelkedik is az állam jövedelem többlete az italmérési jövedékből.

Megszüntették ugyanekkor az állami adók tárgyát képező fogyasztási cikkek után szedett városi adókat s csak kivételesen hatalmazta fel a törvény a kormányt, hogy egyes városoknak bor-, hus- és szesz-fogyasztási pótlék szedését engedélyezze s ha ezekből a pótlékokból sem lenne annyi jövedelmük, mint a mennyi volt az italfogyasztási és italmérési adó bérletéből az 1895—1897. években, még segélyben is részesítendők, de ez semmi esetre sem haladhatja meg a fenti évekbeli jövedelem legnagyobb összegét.

Ennek a törvénynek az volt a következtése, hogy a városok először is elestek attól a százalékos részesedéstől, a melyet az 1888-ki törvény értelmében az 1898-ki állami jövedelemtöbbletből kapniok kellett volna, mert az új törvény az 1888-ki törvény szerinti részesedést már 1898-ban megszüntette, az új részesedést pedig csak 1899-től kezdődőleg rendelte kiadatni. Másik következtése pedig az lett, hogy a részesedési összeg további növekedése egyszer s mindenkorra be lett vágva s az adóbérletből élvezett jövedelem kárpótlása is a kormány tetszésére lett bízva.

A városoknak ezt a nyomorítását a kormány akkor azzal szépítette, hogy ez csak átmeneti, ideiglenes intézkedés, mert küszöbön van már a városok pénzügyeinek gyökeres és végleges rendezése s azért bele is vették a törvénybe, hogy annak hatálya csak három évre terjed és 1901. év végén megszűnik. De hát a kormánynak, melynek tagjai olyan szép frázisokkal tudják hangoztatni a városok nagy nemzeti és kulturális fontosságát és a vidéki gócpontok fejlesztésének szükség-

A bátrabbak üvegeket, székeket dobáltak feléje, de hasztalan volt, a fenevad csak rohant idestova az udvarban.

Jó tíz percig tartott a meddő harc; a fákról, s asztalokról intézett támadás eredménytelen maradt.

A lányok, asszonyok sóhajtóztak:

— Istenem, Istenem, mi lesz velünk...? a férfiak tompán morogták:

— Mincs fegyverünk.

Mikor már senki sem tudta mitévő legyen; mikor a siránkozás, kétségbeesés tetőpontra hágott, — előlépett valaki az egyik sarokból. Magas, szikár termetű paraszt legény. Tüzes szeméből elszántság tükröződött.

Igy szólt:

— Barátaim! ismerőseim! A vész, a rettenetes, kínos halál itt van előttünk. A török elvette fegyvereinket, — nincs mivel védeni magunkat még egy kutya ellen sem. Kell tehát valaki, a ki szembe szálljon vele és megölje.

Ti értetek kár volna, de nekem nincs se apám, se anyám, — a szeretőmet is az ellenség ura bírja — nekem hát ugysem kedves ez az élet, — majd elvégzem én ti helyettetek.

Izmos karjain felgyűrte lobogó ingét. Melységes csönd támadt. Senki se mert ellene szólani, csak várták visszatartott lélegzettel a történéndőket.

(Folyt. köv.)

ges voltát, kisebb gondja is nagyobb volt annál, semhogy ezt a záros határidőre vállalt kötelezettségét a városokkal szemben teljesítse. Egyszerűen új javaslatot nyújtott be a törvényhozáshoz az 1899-ik törvény záros határidejének bizonytalan időre való kitolására nézve.

Hasztalan irtak föl ez ellen az újabb merénylet ellen a mindig kormánypárti városok. A polgármesterek aradi kongresszusa még hétfőn is nagy komolyan elhatározta, hogy megkéri levélben a városok országyűlési képviselőit, szólaljanak föl ennek a legújabb városnyomorító javaslatnak kedre kitűzött tárgyalásánál s eszközöljék ki annak elvetését. Ma a képviselőház mégis elfogadta azt, mert a pénzügyminiszter kijelentette, hogy az nem sérelmes a városokra nézve. No lám szegény kiskorú városok, mit jajgattok, mikor a kegyelmes ur mondja, hogy nem is fáj nektek az, a miért jajgattok.

Egy kis csillapító szert mégis adott a jajgatóknak azzal, hogy kijelentette, miszerint pénzügyeik végleges rendezéséről ugyan szó sem lehet s a részesedést most is csak az 1899-ki törvény szerint kapják, de ha a fogyasztási adó pótlékuk a jövőben a mostaninál több jövedelmet talál is hajtani a városoknak, akkor sem fog az állami segítségük csökkenni.

Persze ilyen ígéretet könnyen tehetett a pénzügyminiszter, mikor a fogyasztási adójövedelmeknek a mindinkább terjedő nyomorúság következtében beállott csökkenését látja. Egyhamar nem is fog beállni azoknak olyan növekedése, a mely a városok részesedésére a megígért kedvező behatással lenne, ha pedig beáll, akkor majd újból segít magán a kormány egy másik javaslat benyújtásával, mely ezt az ígéretet is hatályon kívül helyezi.

Mert hát látjuk, hogy a kormánynak törvénnyel szentesített ígérete is mennyit ér, mikor a városok érdekéről van szó. De ezért csak éljen a spieszburger jelszó s a városok továbbra is kerüljék még a látszatát is annak, hogy kormányelleneseknek tartassanak. A birkák erényének is megvan az a jutalma, hogy ingyen fürdőben részesülnek, mielőtt lenyirják a a bundájukat.

A város 1900. évi zárószámadásai.

(Folyt. és vége.)

Pécs, 1901. június 26.

A következő alapítvány, melyről az évi zárószámadás beszámol:

XIII. Salamon József ösztöndíj-alapja.

Salamon József kir. tanácsos, Baranyamegye és Pécs sz. kir. város kir. tanfelügyelője 1896-ban töltte be a tanügy terén áldásos működésének 36-ik évét s ülte tanfelügyelői munkásságának negyedszázados jubileumát.

Ezen alkalmából a baranyamegyei tanítótestület gyűjtést rendezett egy ösztöndíj-alap létesítése céljából, hogy mint az alapító oklevél mondja, vezére és atyja iránt, ki egyenlően öleli magához gyermeket, a tanítókat, ki személyi válogatás nélkül jutalmaz s ha kell, alkalmazza a törvény szigorát, lerója a hála adóját, megörökítse s örökké emlékezetessé tegye azon férfiú nevét, ki korábban a harcosok sorában küzdött, mint azok leg-

jelesebbike, utóbb pedig ezen díszes állásra emelkedvén, magas színvonalra emelte közoktatástügyünket, de egyben megőrizte a régi bajtársak iránt a melegen érző szívet.

Az alapítvány vagyona:

Készpénzben 72 kor.

Takaréktári betétben 26 kor. 7 fill.

Értékpapirban 3600 kor.

Hátralékban 5 kor. 55 fill.

Összesen 3703 kor. 62 fill.

XIV. Vésey-alap.

Vésey Rezső, volt pécsi kir. törvényszéki bíró özvegye vagyonának nagy részét egy a város által kezelendő oly alap létesítésére hagyományozta, melynek kamatait egy a pécsi kath. főgimnázium, vagy kir. főreáliskola tanulója, kapja kinek atyja a kir. törvényszéknél szolgál; ilyenek nem létében pedig egy városi tisztviselő fia kapja.

Az alapítvány kamatait élte fogytáig az örökbehagyó nővére élvezte; ki azonban a f. év elején meghalt s így az ösztöndíj kiadása legközelebb megkezdhető leszen.

Az alap vagyona:

Takaréktári betét 68 kor. 8 fill.

Értékpapir 15.600 kor.

Hátralék 1 kor. 51 fill.

Összesen 15.669 kor. 59 fill.

XV. Kotzer alap.

Kotzer István, volt pécsi polgár és Kotzer Borbála hagyományaikkal többrendbeli jótékony célú intézeteket gyarapítottak; nevezetesen hagyományoztak a Rudolfinum és szegényintézet, a dologház, a szegényház alapoknak 400—400 koronát s e mellett 400 koronával egy oly alapot létesített, melynek kamatai a pécsbelvárosi iskola tanulói részére ösztöndíjkép adományoztassanak.

Ezen utóbbi alapítvány vagyona 1900. év végén:

Takaréktári betétben 439 kor. 92 fill.

Hátralék 9 kor. 90 fill.

Összesen 449 kor. 82 fill.

Az alapítványokról közölt ezen rövid ismertetéssel tájékoztatni akartuk a közönséget a városnál kezelt alapok eredetéről és céljáról s ezt ép most tartottuk időszerűnek, a midőn az alapítványokról évenként szerkesztett számadási záratok, melyek a törvényhatósági bizottság és a kormányhatóság elé terjesztettek eddig és ezuttal első ízben jelentek meg nyomtatásban is.

Ezen ismertetésbe, csak azon alapítványokat foglaltuk bele, a melyek külön, önállóan kezeltetnek, mert külön céllal és rendeltetéssel bírnak s nem terjeszkedhetünk ki azon alapokra és hagyományokra melyek az alapító vagy hagyományozó szándéka szerint valamely, már meglévő alapba beolvadtak, vagy még létben kezeltetnek. Ilyenek a Gründler, Mayer, a Pécsi Takarékpénztár, a Maguli, Vasvári, Reinfeld, Pirkner, Cserta, Freyler, Gyalokeny, Hajmágy, Hölzl, Jankovics Sándor, Koch, Kovács, Mayerhoffer, Nőhig, Pollák, Poplavszky, Schapringer, Tibiassy, Pethő, Král, Girk, Troll, Walter, Dobszay stb. stb.

H i r e k.

Pécs, 1901. június 18.

A megtért bűnösök.

(Mese.)

Irtá: Albert bácsi.

Egyszer volt, hol nem volt; Péter mondja hogy itt volt; a Pál rá, hogy amott volt; azt is mondják, régen volt egy szegény ember, a kinek Sárika leányán, meg Aladár fián kívül biz még egy kis cicája sem volt.

Sárika meg Aladár csak azt várták, hogy az iskolának vége legyen, aztán hogy kezükben volt az uzsonna, ill' a berek, nádak erek, sőtét este előtt haza nem kerültek volna, de három karaj vajás kenyér kedvéért sem.

Egyszer amint ismét a mezőn csatagoltak, így szólt Aladár Sáríkához:

— Te Sáríka, maradjunk itt az éjjel.
— Itt maradnék, de félek a bagolytól.
— Juj, de gyáva vagy. Hiszen a bagoly csak egy madár, még az fél tőled.
— De hátha farkasok jönnek?
— Felmászunk a fára.
— És ha utánunk másznak?
— Csacsi vagy, a farkas nem tud mászni.
— De hátha valami más veszedelem ér bennünket? — sópáncdott Sáríka.
— Soh'se félj itt vagyok én; tudod, a férfi férfi, ha gyerek is még a neve.

Utoljára Sáríka is nekibátorodott, a partján kiválasztottak maguknak egy helyecskét s egymás mellé ültek.

Ezenközt leszállott a nap, míg az égen megjelent a hold s millió meg millió apró csillag.

— Hej, de jó lenne a csillagok között lakni — szólalt meg Sáríka.

— Mondasz valamit, ott még talán tanulni sem kellene — felelte Aladár.

— Ott még tán iskola sincs.

— Vajjon mit csinálnak ott a gyermekek?

— Ha én azt tudnám.

— De ha iskolába nem járnak.

— Hét játszanak.

— És ha elfáradnak?

— Leülnek.

— De hova?

— Hát a csillagokra, vagy a holdra.

— Nem esnek le onnan?

— Én biz még sohasem láttam, hogy egy gyermek leesett volna.

— Én sem.

— De vajás kenyeret kapnánk-e ott?

— Hogyne?

— De kitől?

— Azt már nem tudom.

— Jaj, csak ott lehetnék — sópáncdott Aladár.

Alig hogy ezt kimondta, egy nagy-nagy fekete felhő közeledett feléjük. Mindig közelebb és közelebb jött, és hogy egész ott volt előttük, bizony megszeppentek ám. Most már megbánták, hogy nem hallgattak az édes apa intő szavára s nem tértek haza idejében. — Késő bánat, eb gondolat.

A nagy fekete felhő egyet morgott, s köd előttem, köd utánam, felragadta mindkettőjüket a magasba.

Édes atyjuk házikója már csak oly kicsinynek látszott, akár egy hangyatojás, és ők még mindig feljebb és feljebb szálltak a nagy fekete felhő hátán.

Hogy elkerülték a felhőket, már semmi sem látszott a földből. Egyik csillag jobbról, a másik balról tűnt el mellettük, s ők még mindig emelkedtek a magasba. Egyszerre csak zsupsz, rajt termettek egy csillagon. Tudjátok-e melyiken? A Merkuron.

Ez a Merkur egy nagy-nagy égi test, sokkal nagyobb, mint a mi földünk. Még a legkisebbik országa is van akkora, hogy a föld minden népe ellakhatna benne. A legszegényebb özvegyasszony háza is van akkora, hogy a püspöktemplom épen háromszor férne el benne egymásra állítva. Hogy többet ne mondjak, az eper töknagysága volt, a tök meg akkora, hogy tizenhárom tehén telelhetne meg benne.

Egyszóval minden, de minden oly nagy volt a Merkuron, hogy Sáríka meg Aladár alig teltek be a nézéssel.

Amint így jobbra-balra tekintgelődtek, egy óriási nagy ember közeledett feléjük, a kinek akkora bot volt a kezében, hogy nálunk biz beillett volna akár templomtoronynak is.

— Honnan jöttök? — kérdezte az óriás Sáríkat meg Aladárt.

— A földről — felelte Sáríka szepegve, mert Aladárnak féltében még a lélegzete is elállt.

— Arról a kis cinege fészekről? — kérdezte az óriás.

— Onnan.

— Hát ott mind ilyen apró tökmag emberkék vannak?

— De vannak nagyobbak is, mert mi még gyermekek vagyunk — felelte Sáríka.

— Hogy kerültetek ide?

— Egy nagy fekete felhő felkapott bennünket a földről s egyszerre csak itt voltunk.

— Most velem jöttök a királyhoz — szólt az óriás — ott majd elvél, hogy mi történjék veletek.

Sáríka és Aladár csak néztek, mert biz királynál ők még schasem voltak. Himeztek, hámoztak, de az óriás nem sokat teketóriázott velük, felkapta őket s álomárs, bedugta mindkettőjüket a kabátja kisebbik zsebébe, aztán mint a ki legjobban végezte dolgát, elbandukolt a királyhoz.

— No, mi ujság? — kérdezte a király, a ki volt háromszor akkora, mint az óriás.

— Hoztam két kis tökmag emberkét — felelte az óriás.

— Hol vannak?

— Itt a zsebemben, — ezzel az óriás kikotorázta Sáríkat meg Aladárt a zsebéből.

A királynak igen megtetszettek s felültette őket a kis ujjára.

— Mi a neved?

— Az én nevem Sáríka — felelt a kis leány.

— Hát a tied?

— Aladár, — felelte a fiu nagy keservesen, mert úgy remegett ám, akár csak a nyárfa levél.

— Hát mit tudtok? — kérdezte tovább a király.

Nó, most voltak ám még csak zsákban, mert biz, mi tagadás benne, ők voltak az iskola lustái, de nem is tudtak ám még csak egy versikét sem.

— Nős, hát nem tudtok semmit? — kérdezte újra a király.

Sáríka Aladárra nézett, Aladár meg Sáríra, végre is, Sáríka idősebb volt, neki főhászokodott és így felelt:

— Jaj, hatalmas király, ne öl meg bennünket, de már csak megmondom, hogy mi nem tudunk semmit.

— Hát nem jártatok iskolába?

— De jártunk.

— És hogyan, hogy nem tudtok?

— Nem szerettünk tanulni.

— Tyű, az nagy baj, — szólt a király — most már nem is szeretlek benneteket. A melyik gyermek nem szeret tanulni, azt senki sem szereti, de nem ám.

Az óriás most felkapta Sáríkat és Aladárt, s hogy zsebre vágta őket, a király intésére elvitte egy rémséges nagy hegy tetejére, ott megbolygatott egy nagy sziklát s a helyén támadt sötét, mély lyukba belehajigálta.

— Addig lesztek itt a király parancsára, míg csak nem tanultok meg valamit, — szólt az óriás s a nagy sziklát visszatolta helyére.

Sáríka és Aladár csak most látták igazába, minő borzalmas helyre is kerültek. Egy irtóztató nagy barlangban voltak, de nem látták se végét, se hosszát, mert köröskörül oly vad sötétség volt, hogy vágni lehetett volna.

— Nő Aladár, — szólt Sáríka öcscséhez, — ugy-e mondtam, menjünk haza.

— Hm, ha én ezt tudtam volna.

— Talán csak haza ereszt ez a nagy bácsi.

— Itt akár éhen halhatunk.

— Mit is mondott ez a nagy óriás?

— Hogy addig itt leszünk, míg meg nem tanulunk valamit.

— Én nem tudok tanulni.

— Én sem.

— De hát akkor örökké itt kell maradnunk?

— Tudod mit? Én inkább tanulok.

— Igen, de mit?

— Valami versikét.

— De hogyan tanulsz, hiszen könyvünk sincs.

— Talán jut valami eszünkbe, a mit az iskolában tanulunk kellett volna.

— Talán én is emlékszem még valamire.

Mindketten letültek a hideg köre és gondolkodtak arról, a mit már réges-régen tudhatnának az iskolából.

— Te Aladár, — szólalt meg Sáríka, — én már tudok egy versikét.

— Mondd el.

Kit hazugságon kapnak

Kötve hisznek annak.

— Ezért bizony nem engedne ki az óriás, — szólt Aladár.

— Te még ilyet se tudsz.

— Nem? Hát ez mi?

A jó gyermek szorgalmatos

Nem kevély, de alázatos.

— Nő, elmehetsz a verseddel, — ugyan bolond lenne az óriás, ha ezért kiengedne, — felelte Sáríka.

— Hát gondolkodjunk.

— Jól van, gondolkodjunk.

Egy ideig csendesen voltak, míg csak ismét meg sem szólalt Sáríka.

— Te Aladár, most már igazándiba tudok verset.

— No mondd el.

— Sáríka rákezde:

Magyar leány vagyok,

Ez a büszkeségem;

Magyar csillag ragyog

Felettem az égen.

Isten, s szülőm mellett

Legelső a haza,

Édes hazám nyelvét

Nem hagyom én soha.

Magyar szót beszélek,

Magyar az én hazám;

Hazámat, míg élek,

Szeretem igazán.

Istent a nagy égben,

Főhászokva kérem:

Hazám dicsősége,

Legyen az én bérem!

— Ej ha, Sáríka, ez aztán vers, — szólt irigykedve Aladár.

— Hát te még nem tudsz? — kérde Sáríka.

— De igen, hanem keservesen ment.

— No mondd el.

Aladár egyet főhászokodott aztán elkezdte:

Nagy a világ, kicsiny benne a hazám

De e kicsit szeretem én igazán.

Hazájával senkivel sem cserélnék,

Másutt, tudom, ilyen boldog nem lennék.

Ósapáink szereztek e szép hazát,

Ezer éve, hogy itt vertek ők tanyát;

A sirjokat biz felverte már a gyom,

Melléjük szállt a dicsőség, hatalom.

A magyarnak idegen a gazdája,

Biz ma holnap felkopik már az álla,

Feje alól elviszlik a vánkását,

Ha nem tudja fizetni nagy adóját.

A magyarnak balfelől van a szive,

Osztrák lakáj, a ki nem hallgat ide.

Kinek ajka reggel estve nem mondja:

A balpártot testvér harctól

A jó Isten megóvja.

— Ejnye, be szép vers, — szólt Sáríka — de ezt nem az iskolában tanultad.

— Nem, az édes apántól; hanem most zörgessünk ám, hogy az óriás kiengedjen.

Sárka meg Aladár, hogy semmi olyan valami nem akadt a kezök ügyébe, a mivel zörgethettek volna, a hogy bírták, úgy kiáltottak:

— Bácsi, tudunk már verset, engedjen ki.

Egyszer csak ott terem mellettük édes atyjuk és így pirongatta őket:

— Ejnye, haszontalan gyerekek, hát nem tudtok idejében haza jönni?

Sárka csak néz, Aladár is néz, hát uramfia, most sült ki, hogy ezt az egész dolgot csak álmodták.

De az álom használt. Édes atyjuknak megfogadták, hogy ezentúl szorgalmasan fognak tanulni.

Egyszer volt, hol nem volt, bizony mondom, hogy így volt.

Ha szorgalmasan tanultok, s szülőiteknél szót fogadtok, úgy a jövő szerdán ismét mesélek. A viszontlátásra, pá! A jó Isten maradjon velünk.

Napirend 1901. június 27-én.

Naptár: csütörtök, június 27. — Róm. kath. László. — Prot.: László — Görög-kel.: (jun. 14.) Elizeus. — Zsidó: Thamasz 10. — Nap két 3 óra 49 perckor; nyugszik 7 óra 48 perckor. — Hold két d. u. 3 óra 38 perckor; nyugszik 12 óra 25 perckor éjjel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelentése szerint: keleten csapadék, szél és hőmérséklet várható.

Rendkívüli közgyűlés a városnál reggel 9 órakor.

— **(Zenés mise.)** Szombaton, Péter és Pál napján délelőtt 9 órakor a székesegyházban a püspöki misén az egyházi zeneegyesület, mint azt már megirtuk, Zangl Debur ünnepi miséjét adja elő. Betétekül offer-toriumra »Constitues cos principes« Grubertől az Ecce sacerdot fogják énekelni. Mindezekből ma délután öt órakor volt zene nélkül az utolsó karpróba. Zenével pedig pénteken délután öt órakor tartják az összpóbát.

— **(Bányászerecsétlenség.)** Somogyon ifj. Kovács János és Egyed Péter somogyi bányászok tegnap este tíz órakor dynamit robbanás folytán oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy Egyed Péter ma reggelre sebeibe behalt. A vizsgálat megejtése végett Forray Valér tb. főszolgabíró és dr. Trizler Rudolf járásorvos a helyszínére utaztak.

— **(A gimnázisták tornaversenye.)** A főgimnázium tegnap délután tartotta minden évben szokásos tornaversenyét, melyre nagyszámu előkelő közönség jelent meg. A tanulók fehér-fekete dresszben tornáztak jó kedvvel, minthogy a vizsgákat már lerázták magukról. Elismerő oklevelet nyertek a sikfutásban: Károly Gyula, Gálovics Rezső, Lengyel József, I. oszt. és Szandtner Károly, Seigris László, Stauröck László, II. oszt. tanulók. A magas ugrásban: Belman Kálmán, Kovács Jakab, Búbreg Sándor és Csek Károly, III. oszt. tanulók; a magas ugrásban: Franta György, Weywara Vilmos Bayerle Ferenc, Kristóf Ferenc, Handó József és Henfner István, IV. oszt. tanulók; a távolugrásban: Márovics Ferenc, Halmai Ferenc, Scharfenberger N. V. oszt. tanulók; a rugódeszkával való magasugrásban: Metz Gyula, Bence László Orf Béla, Vassary János és Wotroba Gyula, VI. oszt. tanulók; a súlydobásban: Gritsmann László, Sipos Mihály, Biritics Gyula, VII. oszt. tanulók; a nyújtón: Kiss József, Kirc József,

Dorsits Ödön és Sipos Mihály. A tornaverseny délután öt órakor kezdődött s fél nyolc tájban ért véget.

— **(Névmagyarosítás.)** Weiss Izidor szigetvári illetőségi barcsi lakos vezetéknévének »Vajdá«-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Hadapródok céllövésze.)** A pécsi m. kir. honvédhadapródiskola növendékei Sorsich Béla őrnagy, hadapródiskolai parancsnok vezénylete alatt a mai nap folyamán harcászati céllövészetet tartottak a Mecsekben.

— **(Tolvaj gyári munkás.)** A Herceg-téle gyár egyik munkavezetője már huzamosabb idő előtt észrevette, hogy a gyár különféle helyiségeiből valaki nyers rezet, sőt földolgozott anyagot is lop. A tolvajlás gyanúja a gyár egyik munkása Somodi László ellen irányult, kit aztán tegnap fel is jelentettek a rendőrségnél, mely házkutatást tartott Somodi László lakásán, hol körülbelül husz kilogramm különféle rezet találtak. — A munkást a rendőrség kihallgatta s ő kihallgatása során beismerte, hogy már huzamosabb idő óta üzi a tolvajlást, mely idő alatt körülbelül százharmincnégy korona értékű rezet lopott el. A tolvaj gyári munkást feljelentették a bíróságnál.

— **(Sétahangverseny.)** A pécsi cs. és kir. 52-ik gyalogezred zenekara folyó hó 27-én (csütörtökön) délután hat órakor az Erzsébet sétaterén sétahangversenyt rendez a következő műsorral: 1. »Fegyverbel« induló Schneider-től. 2. »Ilka« opera nyitánya Dopplertől. 3. »España« keringő Waldteufeltől. 4. »Faust« opera egyvelege. 5. »A szevillai szép leány«, gavotte Cibulkától. 6. »Zenei pillanatsfelvételek«, egyveleg Ertltől. 6. Magyar népdalegyveleg, Scharftól.

— **(Harkány vendégei.)** A mi kies fekvésű Harkány fürdőnk vendégeinek száma az idény előrehaladtával örvedetesen szaporodik. Mint bennünket a fürdő igazgatósága értesít, a Harkányban üldők száma jelenleg nyolcszázkilencvenhét.

— **(Halálozás.)** Bárvárt Aladár pécsi lakos tegnap délután három órakor 40 éves korában elhunyt. Temetése holnap (csütörtökön) délután 5 órakor lesz a szigetkülvárosi temetőbe.

— **(Schults Imre jubileuma.)** A Schults Imre pécsi tanítóképezdei tanárnak f. é. július hó 1-én tartandó harminc évi szolgálati jubileumának ünnepélyét előkészítő nagybizottság, f. hó 28-án, (pénteken) d. u. 5 órakor a belvárosi községi fuiskola irodahelyiségében befejező nagy értekezletet tart, melyre nemcsak a bizottság tagjait, de az érdeklődő közönséget is meghívja az elnökség. A jubileumi bizottság a következő programot adta ki: 1. Találkozás a sétaterén 9 óra előtt, kedvezőtlen idő esetén a kath. kör disztermében. 2. Hálaadó szent mise a belvárosi plébánia templomban, mise alatt Hoffer Károly ur egy solot énekel. 3. Küldöttség megy a jubilálóért, a kit Schmidt Boldizsár mint a nagybizottság elnöke üdvözl. 4. A tanítóság nevében Schmidt Boldizsár átadja az ünnepeltnek az aláírásokkal ellátott díszesen kiállított üdvözlő beszédet. 5. Bodonyi Nándor ez alkalomra irt ódáját szavalja el. 6. Tanítóegyesületek üdvözlései: a) a baranyamegyei általános tanítóegyesület nevében elnöke Reberics Imre; b) a pécsi tanítóegyesület nevében elnöke Mihálovics Antal; c) a sásdvidéki rk. tanítóegyesület nevében elnöke Uj János; d)

a mohácsvidéki rk. tanítóegyesület nevében elnöke Szendey Máttyás; e) a siklóvidéki rk. tanítóegyesület nevében elnöke Müller Imre. 7. A jubiláns válasza. 8. Elnöki zárszó. 9. Hymnus.

— **(Az állami tisztviselők mozgalma.)** Annak az általános áramlatnak engedve, melynek folytán az ország minden nagyobb városában mozgalmat indítanak helyzetük javítása végett az állami tisztviselők, végre nálunk is megindult az állami tisztviselők mozgalma. Erre enged legalább ama hozzánk közvétel végett megküldött »Felhívás« következtetni, melyet az alábbiakban közlünk: »Felhívás az állami tisztviselőkhöz. Pécsen. Szükségtelen esetelnem az állami tisztviselők elviselhetlen helyzetét, különösen az alsóbb fokban levőket. Minthogy a Budapesten székelő »állami tisztviselők országos szövetségének« eddigi működése meddőnek mutatkozik, — habár eddig mindent elkövetett, hogy az állami tisztviselők helyzetén anyagilag és erkölcsileg segítve legyen: törekvése hajótörést szenvedett. Azért nagyon észszerű cselekvésre határozta el magát a Tordán székelő állami tisztviselők testülete akkor, a midőn az állami tisztviselők helyzetén javítandó országos mozgalom megindítását határozta el. Mert az elvitázhatlan igazság, hogy: »segíts magadon, az Isten is megsegít.« Azért szükségesnek tartom a tisztelt kartárs urakat felkérni, hogy a kik a jelzett mozgalomhoz csatlakozni akarnak, hogy ezen felhívást aláírni és a további teendők megbeszélése végett f. június hó 27-én délután 6 órakor a városi torna csarnokban minél nagyobb számban megjelenni méltóztatásanak. — Felkérem a kartárs urakat, — hogy mindazok, a kik bármi okból a fenti felhívást kezeikhez nem kapták, vagy más ok miatt azt alá nem írhatták, — a felhívásban jelzett helyen és időben megjelenni kegyeskedjenek. Bereghy Endre, kir. telekkönyvvezető.

— **(Végzetes rugás.)** Honok József és Kerse Gábor tegnap este beszéltek az egyik siklóskülvárosi kocsmában s hazafelé menet összevesztek s birokra keltek. A birkózás hevében ütötték, harapták egymást. Mikor Honok társának bal fülét igyekezett leharapni, ez úgy hasba rugta Kersét, hogy az élettelenül rogyott össze. A veszekedés zajára ekkor már többen összeszaladtak, kik Honokot megfogták s átadták a rendőrségnek, Kersét pedig beszállították a kórházba. Állapota súlyos, fájdalmai igen nagyok s felgyógyulásához nem sok a remény.

— **(Kegyetlen atya.)** Az egyik környékbeli pusztán Lósa András, béres, atyai hatalmát gyakorolván, hasonnevű fiát valami csintalanságért megfenyítette. Alig egy félóra multával a fiu ugyanazt a csint követte el s e szófogatatlanságon az atyja annyira felingerült, hogy addig rángatta fia fülét, a mig ki nem szakította. A vadállatias apát tartóztatták.

— **(Koldusbottal a világ körül.)** Egy öreg embert vittek tegnap a rendőrség elé, aki valahonnan Ausztriából került el hozzánk. A törődött agastyán koldusbottal a kezében járja a világot. Itt is, ott is adtak neki valamit, azután tovább ment, nem gondolva azzal, hogy merre viszi az utja, hogy mindig jobban távozik szülőföldjéről, csak ment tovább, mindig tovább. Így érkezett el ide is s

koldulás miatt került a rendőrség elé *Kirscher Bernátnak* hívják és valamikor jobb világot élt mint iparos, de elöregedve elszegényedett és koldulásból tengeti életét. A rendőrség ma szülővárosába toloncolja *Kirscher Bernátot*.

— **(Az új honvédkórház építése.)** A m. kir. honvédelmi miniszteriumban megtartott árlejtés alkalmával a sátoztábor előtti gyakorló tér nyugati oldalán építendő honvédkórház építési munkálatainak teljesítésével *Horváth Halas Antal* és *Eisner Dóci* pécsi vállalkozókat bízták meg. Az új honvédkórház építését ma kezdték meg.

— **(Panasz a biciklik ellen.)** Már több ízben kaptunk panaszokat a közönség köréből a biciklizők ellen. Különösen az ellen panaszkodnak sokan, hogy a bicikliken este nincs lámpa s így sem a közönség nem veszi észre a közeledő biciklit, sem a bicikliző a járó-kelőket. Mi úgy tudjuk, hogy a biciklizők kötelesek este lámpát gyújtani biciklijükön, föl hívjuk tehát erre a körülményre a rendőrség figyelmét.

— **(Egy tanítóné temetése.)** *Baranya Szt. Iván* községben *Breckó Antal* kántortanítónét a napokban temették el nagy részvét mellett. Az előjáróság, az iskolaszék tagjai és a tűzoltóság adták szeretett tanítónéjüknek végtiszteletüket, a kegyuri család szintén két fogattal kísérte a népszerű tanítónét végső útjára.

— **(Jó testvérek.)** Nem oly ritkaság, hogy a testvérek között a legnagyobb ellenségeskedés, gyűlölet uralkodik. Egyik a mási-

kát szeretné egy kanál vízben megfojtani, ha lehetséges volna, mondja a példaszó. Ilyenek *Reitzler Ferenc* és *Imre* is, a kik az örökségen kaptak hajba. Nem tudják megbocsájtani egymásnak, hogy a másik is örökölt. Ez az egész. Gyűlöletük annyira elfajult, hogy egymás életére törtek. *Imre* tegnap este, a mint *Ferenc* a korcsmából hazatért, rálőtt a bátyjára, a kinek bal karját el is találta. *Reitzler Ferenc* a kapott lövéssel hazaszaladt, s orvost hivatott, kinek elmondá, hogy öcscsére gyánakszik. S gyanuja alapos is volt, a mennyiben *Reitzler Imre* a csendőröknek bevallotta, hogy bátyját életétől akarta megfosztani. *Reitzler Imrét* beszállították az ügyészségre.

— **(A volt szerető bosszúja.)** A point d'honneur-jét nem nagyon bánthatta *Soma Juliskának* az, hogy szeretőjétől, míg az a kórházban betegen feküdt — elpártolt s más karjai között keresett kárpótlást a veszteségért, mert midőn *Prekup János* kikerült a kórházból s szemére vetette tettét, még ő érezte magát sértve s impertinens hangon felelé:

— Csak nem kívánhatja, hogy mig magányavalyáskodik, én unatkozom? — *Prekup* válasza erre a beszédre egy pár pof volt, mire a leány a rendőrségre szaladt és panaszt emelt bántalmazója ellen. Panaszával a bírósághoz utasították s így valószínű, hogy a kényes ügy a járásbírósnál fog befejezést nyerni.

— **(Elragadták a lovak.)** *Stampf Péter* jómódu gazdálkodót elragadták tüzesvérű csikói. A csikók csak harmadszor voltak befogva, mert tanította őket s az uton valamitől

megijedtek s feltartóztatlanul rohantak s egyenesen belevették a kocsit az árokba, hol a kocsi összetört, a gazda nyomorék lett s a lovak is tönkre mentek. *Stampf* nem mert kiugrani a kocsiából. Otthon ápolják.

— **(Jelentés a visről.)** A *Tettye* forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 26-án reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000 kb., az ellentartóban 630 kb. volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1490 köbméternek találtatott.

— **(Égési sebek egy leányon.)** *Obelc Magdolna*, *Pollák Vilmos Péter*-utcai lakos cselédje, tegnap este egy spirituszos készüléket akart meggyújtani, közben azonban olyan vigyázatlan volt, hogy a láng szoknyájába kapott s nagyobb sérüléseket ejtett a testén. Jelenleg a kórházban ápolják.

— **(Temetés.)** Ma délután öt órakor temették el az indóház utca 7. számú halottas házból óriási részvét mellett *Obinorány Géza* pécsi m. kir. posta és távirda főfelügyelőt, társadalmunk egyik rokonszenves tagját a budaikülvárosi temetőbe. A temetésen a gyászoló családon kívül a m. kir. posta és távirdaigazgatóság tisztikara *Opris Péter* igazgató vezetése alatt teljes számban megjelent, nemkülönben *Kaffka József* postafőnök vezetése mellett a postahivatal tisztviselői s előkelő társadalmunk számos tagja.

— **(Gummipuskás fu.)** Ki ne látott volna már gyerek kezében gummi-puskát. A gyermekek nagy előszeretettel játszanak e nemével a fegyvernek, a mely már sok veszedelemnek volt az okozója. *Kraubl Ákos* és *Kurgl Vilmos*, tizenkét éves fiuk szintén

jos asszony a férje karjába kapaszkodva. Utánuk hallatszik, a mint az udvaron játszó gyerekek mondják:

— Pá papa, pá mama, vigyázzatok a kicsikére!

A kicsike pedig ott fekszik, mosolygó arccal szundikálva a kocsiban. És az anyaság boldog büszkeségével néz reá a fiatal asszony.

— Vigyázzunk, édesem, hogyne vigyáznánk!

S összemosolyog az urával a gyerekek aggódó szeretete felett, kik vigyázatra intik őket, hogy a kicsi testvérüket elviszik hazulról.

A kicsike most megy először sétára a szüleivel. Igaz, hogy csak a kocsiban, de így is ünnepélyes, boldogító ez a nap, a mit már oly régóta vártak a szülők és a gyerekek is. A gyerekek, a kik most otthon koszoruba fonják a kert őszi rózsáit és úgy fogják fogadni, azzal megkoszoruzni a kicsikét, mikor majd hazajön a papával és a mamával.

A papa *Csertő Boldizsár*, a mama pedig *Erzsike*, ki büszkén, boldogságos mosolylyal megy az ura karján, szemével folyton az előttük járó kocsit kísérve, a dadát vigyázatra intve, nehogy a kocsi valahogy megzökkenjen és megijeszze a puha, selyempárnán szunyadó kicsikét, kinek szőkefürtös fejcskése fölé glóriát vonnak az őszi nap enyhe sugarai.

A hogy úgy mennek, mindenki utánuk néz. És látszik az emberek arcán, hogy jólesik neki látni azt a tiszta, azt az igaz boldogságot. A nők mosolyogva, a férfiak érdeklődve tekintenek rájuk s bizony nem egy sóhajta eped magában, olyan boldogság után, a milyen az ezeké.

— Igazad van. Nos hát halld. Én nem tudom, de sejtem, hogy *Henrik* beteg.

— Beteg? Hisz ma is veled volt.

— Beteg; nem testileg, de a lelkében.

A *Sziv-dáma* szinte megrettenve nézett az aranyhaju asszonyra.

— Mit beszélsz ilyen borzasztóságot?

— Bár ne legyen soha igazam. De én félek tőle. Nézd, most is, mikor azok a feldühödött asszonyok ott a temetőben azt a hallatlan skandalumot csinálták s én félrevontam egy mellékutra, egyszerre egész testemben remegni kezdett, az arca halotthalvány lett, a szemei kimeredtek és a kezével a szívéhez kapva, majdnem elesett ott mellettem.

— Óh, a szerencsétlen, de hiszen akkor mégis a teste beteg.

— Nem. Képzeld, attól fél, hogy úgy hal meg, a hogy . . .

Klára nem mondotta ki: ahogy a te férjed. De a *Sziv-dáma* gondolta, hogy annak a halálát akarja mondani *Klára*. És arcán egy sötét felhő szállt át egy pillanatra.

— Megmondta talán neked?

— Igen. És mondott még mást is.

Az aranyhaju asszony itt elhallgatott s csak *Irén* kérdő tekintetét látva, folytatta.

— Azt mondta, hogy folyton üldözik az emberek. Hogy ő tudja, hogy folyton leskelődnek utánuk és ő nem bírja ezt tovább. Neki szabadulás kell, ő le fog számolni mindenkivel, aki kettőnk közé áll.

ilyen gummi-puskával lödözgettek kinn a réten madarakra. Egyszer aztán Kurgl Vilmos véletlenségből Kraubl Akost találta el oly szerencsétlenül, hogy a babszem nagyságu kő, mit a puskából kilőtt, ennek a babszémét kivágta. Nem lehet rajta segíteni, a bal szemét elvesztette.

— (A magyar királyi fémjelző) hivatal által megvizsgált és annak próba jelzésével ellátott fincm arany óra-láncok sok százféle gyűrű, legszebb karkötők, finom és valódi briliáns gyűrűk s fűbevalók a legdivatosabb alakban, továbbá rendkívül gazdag választék hosszú női láncokban, melyek legdiszesebben vannak készítve és igen jutányosan számítva, Schönwald Imrénének kaphatók. Ugyanott mindennemű javítások legjobban készíttetnek.

Közgazdaság.

Pécs, 1901. június 26.

Aratás előtt.

Június hó második harmadában az időjárás az ország nagyobb részében kedvezőbb volt, mint az előző két héten, amikor különösen a hosszantartó szárazság és hőség sok kárt okozott a növényzetben. Mindamellett a bekövetkezett jobb idő sem volt képes az előző tartósan kedvezőtlen időjárás okozta károkat helyrehozni; úgy, hogy bár néhol egyes terménynemekben, különösen a minőséget illetőleg — javult az állapot, mindazáltal a termés kiállítások országos átlagban ma sem jobbak, mint a múlt hetekben voltak. Miután pedig immár az aratás küszöbén állunk, alig

is van már remény arra, hogy a kalászosok mennyiségileg csak közepes eredményt is nyújthassanak.

Minőségileg ugyan némely helyütt javult a helyzet, amit az utóbb lefolyt időszakban, habár megkésve érkezett csapadékos időjárásnak köszönhetünk, de a kődök ezuttal sem maradtak ki és valószínűleg több helyen ártottak is a szemes magvak fejlődésének az által, hogy a rozsdá terjedését előmozdították.

Az őszi és tavaszi gabonaneműek szalmatermése is nagyobbára jóval gyengébb, mint a múlt évi volt, amit még fokoz az, hogy helyenkint igen sok az egész őszekuszáltan fekvő gabona, amelynek aratása is nehezen lesz eszközölhető.

Az őszi buzavetések a rendes időszagnál sok helyütt hamarabb kezdenek érni, sőt néhol már olyannyira előrehaladott állapotban vannak, hogy a jövő héten az aratást már sok helyen meg fogják kezdeni. Néhol azonban még most is egészen zöld a buzavetés, úgy, hogy az idén rendkívül különböző időszakban fog az aratás lefolyni.

Aránylag legjobban állanak a vetések a Duna jobb és balpartján, kevésbé jól, de azért még mindig eléggé türethetően a Duna-Tisza között, a Tisza balpartján és a Tisza-Maros szögén — leggyengébben fejlődtek az erdélyrészi vármegyékben és a Tisza jobb partján.

A búzával bevetett 5,877.378 kat. hold területéről várható buzatermés mennyiségét ezuttal is mintegy 36—37 millió métermázsára lehet becsülni, vagyis a június hó 10-iki állapottal szemben a termés kiállítás alig változott. A múlt évi buzatermésnél tehát az idén mintegy két millió métermázsával számíthatunk kevesebbre. Az országos átlaghoz viszonyítva aránylag legjobban állanak a vetések vagyis kat. holdankint 6 métermázsára és azonfelül

eredményre van kilátás többek között: Baranya, Somogy, Tolna megyékben is.

Az őszi rozsossal és kétszeressel bevetett terület tesz 2,001.896 kat. holdat.

Az őszi rozsvetések, ámbár a kalászosok igen sok helyen ablakosak és a hűtéstől is szenvedtek, mindezen körülmények ellenére főleg minőségileg elég jó termést ígérnek, miután a szemképződés nagyobbára elég jól, sőt néhol igen jól sikerült. Az őszi rozs aratása helyenkint már megkezdődött.

Országos átlagban kat. holdankint mintegy hat métermázsára és így az egész országban mintegy 11.5—12 millió métermázsára kielégítő sőt részben jó minőségű rozstermést remélhetünk. Tavalyi termést 11.13 millió métermázsára és így az idei rozstermés a múlt évi eredményt valószínűleg fölül fogja mulni.

Az őszi árpa aratása az ország déli részeiben, sőt néhol a felsőbb sík vidékeken is megkezdődött. Az eredmény, — miként előre látható volt, — nem mindenütt kielégítő, mert az árpa szeme néhol megszorult és a normális átlagsúlynál is könnyebb.

A tavaszi árpa fejlődésének a legutóbbi időjárás, különösen ahol eső volt, eléggé kedvezett, mindazáltal ez a termés is messze mögötte áll a rendes középtermésű évek átlagának. A rozsdá és üszög a tavaszi árpában, tehát az ország egyik legfontosabb terményében szintén sok kárt okozott; néhol pedig kétértelmű az árpa is, ami mindenesetre a minőség rovására lesz. A bevetett terület — őszi és tavaszi árpa — kiterjedése 1,790.940 kat. hold, amelyről várható összesen mintegy 10 millió métermázsára, tehát országos átlagban kat. holdankint körülbelül 5.82 métermázsára.

A zabvetések fejlődése az utóbbi időszakban, különösen az Alföldön, ahol eső esett, eléggé jó volt és helyenkint szépen javultak, sőt itt-ott egészen helyre is állottak a vetések.

Irén szomorúan nézett Klárára.

— A szegény! Mondd Klára, fájna neked, ha szakitanod kellene vele?

Azt nem lepte meg a kérdés s minden gondolkodás nélkül, határozottan válaszolt:

— Hisz tudod, hogy régen unom. Azt hittem, igazságosan járok el vele szemben, ha kárpótlom hiábavaló epedéseért. De azt nem gondoltam, nem is akartam, hogy az legyen ebből, a mi lett.

— Nos, akkor szakíts vele. Nem egyszerre és hirtelen; lassan, ovatosan. Ha másképp nem lehet, okot kell találnod, hogy meggyűlöljön és elhagyjon.

— Szóval vége a mi meséinknek, Irén! Felelte Klára s bár mosolyogni akart, keserűség volt érezhető a hangjában.

— Igen, vége van. Te megismerted a szerelmet s játszottál egy szívet, a lopott boldogság gyönyörétől pedig megcsömörlöttél, ugy-e?

— Ugy, ugy!

S a Sziv-dáma és az aranyhaju asszony egyszerre elhallgatnak. S mindketten arra gondolnak, hogy valaki, a kivel soha nem törődtek, a kit meg se láttak, szintén átélte a maga meséjét és legyőzte mindkettőjüket. S ebben a mesében Csertő Boldizsár boldog, irigyelt, szép felesége lett az egykori szegény özvegyasszony, Kovácsné.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Melyben nincs mese többé, de valóság.

Ismét itt van az ősz. Mint akkor, mikor a Sziv-dáma meséi kezdődtek.

Oly aranyos ez a hervadás, amint az égről alá sugárzó nap beragyogja a lassan hervadó világot. Odafele néha száll át az égen egy-egy sugárzó báránnyelű; idelelenn a bokrok alján csalogány zeng még, a sárguló lombok között csiripel a verebek serege s a levegőben uszákal az ökörnyal. A mező virágos még és zöld a pázsit. Pillangó is röpköd fölötté, nem érzi az se az elmulást, a mely immár közelget.

A város egész képén az a ragyogó derű ömlik el. Szinte megijodnak a nap enyhe sugarában a házak, a kertek s az utcákon a nép jókedvvel sűrűg-forog. Mindnyája élvezni akarja a szép őszt, az elmulás, a hervadás nap sugaras idejét, hiszen ugyis elég alkalma lesz a télen a zord hideget, az unalmas magányt, a fárasztó álomságot érezni, a mi olyankor oly könnyen belopja magát az ember lelkébe s oty nehezen távozik onnan.

Ebben az őszi képen az elmulásnak, hervadásnak ebben a bájoságában ime látunk egy virágos udvart egy kis ház körül, honnan hargos gyermeklármája verődik ki az utcára.

S megnyílik a kis ház kapuja s egy kicsi gyerekkocsitóló fiatal dajka jön ki rajta, nyomában egy szép, bá-

A repce aratásával az Alföldön már teljesen elkészültek, sőt a kis termést nagyobbára el is csépelelték. Az eredmények katasztrális hordankint 4—8 métermázsa között ingadoznak; minőségük nem eléggé jó. A felső vidékeken is aratják már a repcét — hasonló eredménnyel.

A kapás növények az utóbbi esők hatása alatt jobban fejlődnek, mint az előző hetekben és természetesen a munkálatok is jobban haladhatnak, mert a talaj nem olyan rögzös többé. Ahol azonban nem volt elég eső, ott az összes növényzet és így a kapások is gyengébbek a rendes állapotnál.

A szőlők, melyek kedvező körülmények közt virágoztak, szépen fejlődnek; most végzik a kapálást és kötözést. Peronoszpóra ellen mindenütt permetezték és a kénezés is nagyobbára megtörtént.

A gyümölcsstermés eleinte kedvező kilátásait a száraz időjárás után beállott erős hullás és fergesedés, valamint helyenkint a viharok nagyon leszállították; úgy hogy jó gyümölcsstermés csak egyes vidékekről várható.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. június 26. délután 2 óraker

Barometer (redukált) = 767.1 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 25.2 °C.

• maximuma: 26.4 °C. } teg napi.
• minimuma: 16.0 °C. }

Párányomás: 9.7 mm.

Relatív nedvesség: 41. %

Felhőzet: 0. —

Szélirány s erő: N. 2. —

Csapadék 24 órai: 0. mm. Harmatp. 8.7 °C.

Száraz, meleg, szeles, derült i. v.

Dr. Oziser.

T a n ü g y.

(Áthelyezett tanítónők. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Funk Etelka tornyai és Horváth Gizella izsnyéti tanítónőket a kaposvári állami elemi iskolához helyezte át.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 26-án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Perczel Dezső elnökölt. Tárgyalás alá került az összeférhetlenségi eljárásról szóló bizottsági javaslat, de Gajáry Ödön átfordította a tárgyalást az Ugron-Rimler ügyre s előlött folyt a diskusszió az egész ülés alatt.

Rohonyi Gyula röviden elfogadásra ajánlotta a bizottsági javaslatot s utána Gajáry Ödön jelentette ki, hogy a javaslatot elfogadja, bár hibájának tartja az összeférhetlenségi esetek taxatív felsorolását, mert ez nem védi meg a Ház függetlenségét, hisz az Ugron eset is bizonyítja, hogy független mázban függő viszonyba juthat valaki, a mi a köznora szempontjából tisztességtelenség. Sajnálja, hogy nincs itt Ugron, de nem remélhette, hogy a nagy port felvert ügyet a Házban elő ne hozták, tehát helyén kellene lennie. Ha Ugron megkapta volna a milliót, nem lehetett volna rá az összeférhetlenséget kimondani, mert Ugron nem a magyar kormánytól, hanem Delcassetól

függött volna. Pedig micsoda függés az, a mely idegen hatalom irányában áll fenn. Az ország legvitalisabb érdekével jött volna Ugron összeütközésébe. Nem mondja, hogy ez hazaárulás, holott Ugron Dobránszkyt csak egy levél miatt kiűldözte a közéletből. Sajnálja, hogy Ugron politikai utjában végzettszerű labirintbe jutott. Megvan győződve róla, hogy Ugron külpolitikánk tekintetében még akkor sem idézhetett volna elő változást, ha terve sikerül. Nincs komoly politikus Magyarországon, aki ily vakmerő támadást mert volna intézni a hármasszövetség ellen.

Polónyi Géza védelmére kell Ugronnak s utal arra, hogy Bánffy báró meg osztrák pénzeket fogadott el a választásokra.

Gajáry kijelenti, hogy az puszta gyanúsítás, míg az Ugron dolga bizonyítva van.

Visontai Soma szintén a Bánffy báró pártkasszájáról beszél.

T Á V I R A T O K.

— Zichy Jenő mandátuma.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Zichy Jenő, az ipolysági kerület orsz. képviselője levelet intézett Lits Gyula hontmegyei főispánhoz, melyben ünnepélyesen kijelenti, hogy miután Székesfehérvár választó közönsége bizalommal hozzáfordult azzal a kéréssel, hogy jelöltségüket elfogadja, mint fehérmegyei megtisztelve érzi magát ezáltal s a székesfehérvári jelöltséget elfogadja, miért is a jövő választásnál az ipolysági kerületre többé nem reflektálhat.

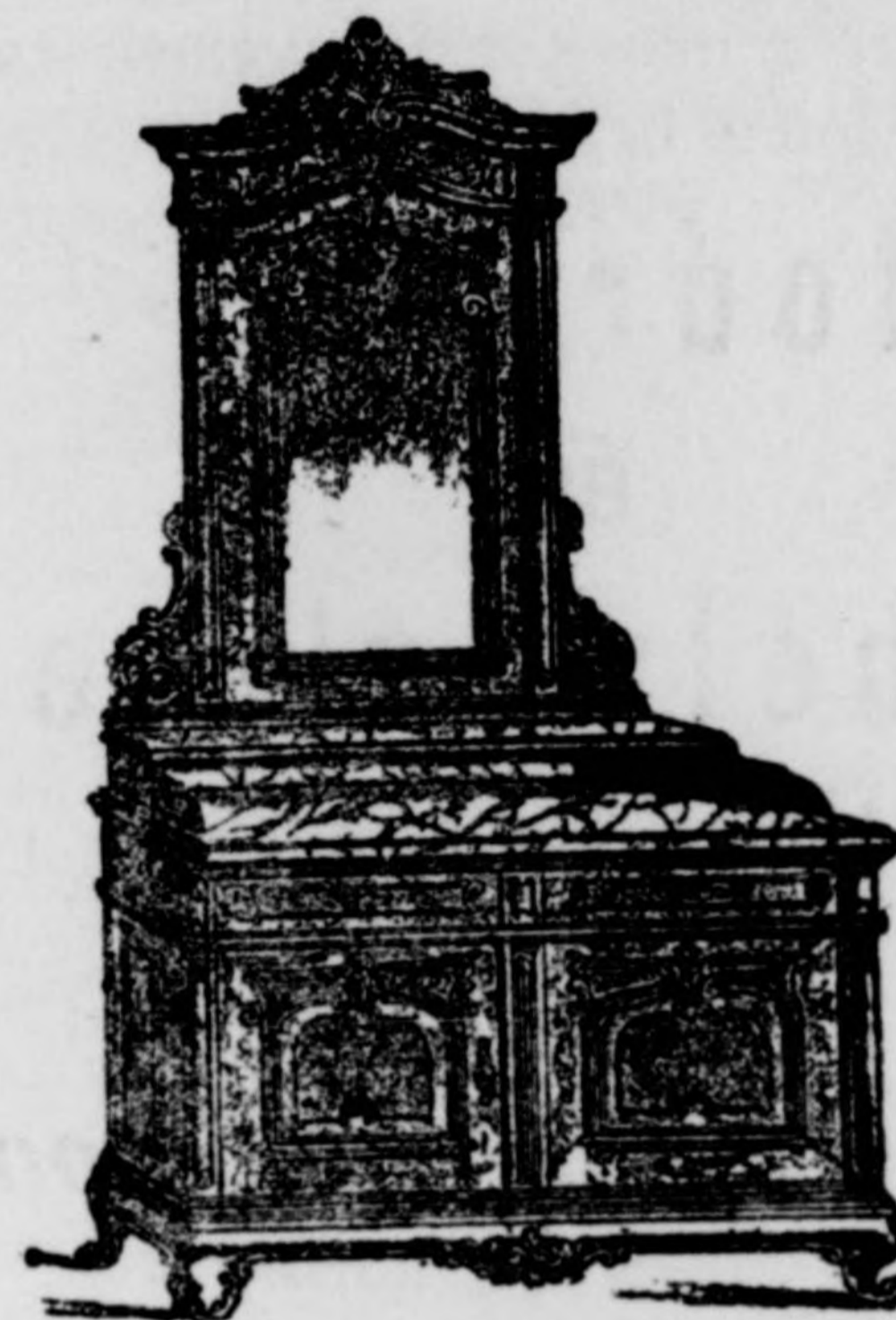
— A király utja. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király ma befejezte a brucki táborban a csapatok megsemmisítését s délelőtt visszatért Bécsbe, a honnan Schönbrunnba hajtatott.

— Kury Klára életveszélyben. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kury Klára a Garay-féle virágüzletből kijöve bérkocsijához igyekezett, mely közvetlenül a közuti vasut sinei mellett állt.

mikor az arra robogó villamos kocsit a fiakkert későn véve észre nekiment. Kurynek csak egy pillanatnyi ideje volt megmenekülni az elgázolástól. A villamos kocsit utasai rémülten ugráltak föl helyeiről, Kury anyja pedig a bérkocsiban holtraválva sikoltzott. Báj azonban szerencsére nem történt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

ZSOLNAY IMRE

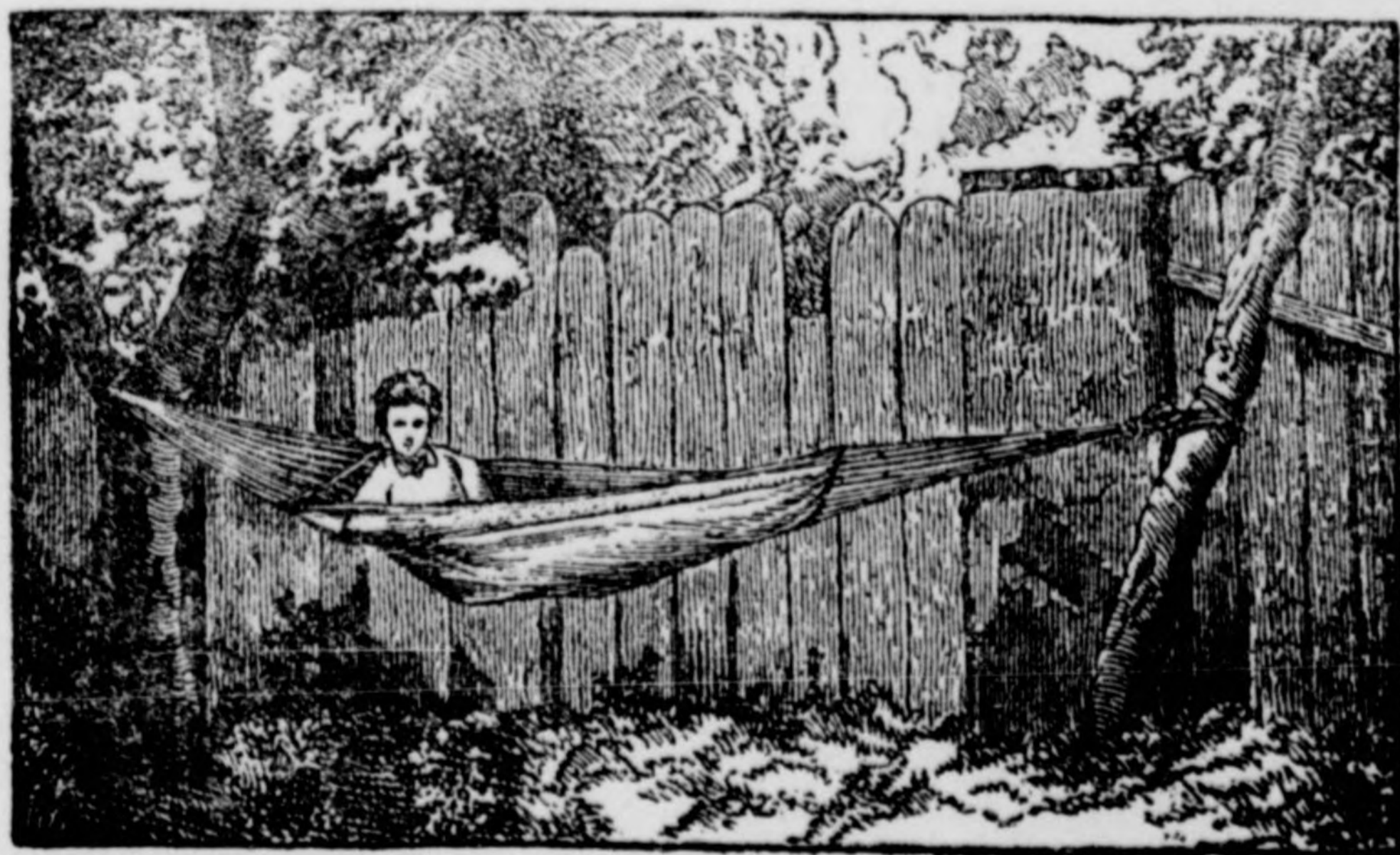
BUTOR-

raktára

és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca 11. szám.

Szőlősgazdák

figyelmébe!

Legjobb és legolcsóbb a szőlőkötöző zsinag, jobb és olcsóbb a rájánál, kilója csak 32 kr., továbbá

ablaktisztításhoz való mentőv, gazdasági kötélárak, zsinagok, sodrony és kenderkötelek, tömlők, malomhevederek, tornaszerek, függő és Lawn-Tenis hálóak mindig készletben vannak és jutányos áron kaphatók

Gipsz József

kötéláru üzletében

PÉCSETT, belváros II. ker., ország-ut 47. szám

(saját házában.)

Zongorázni tanít

és a jövő iskolai évre családja körében *kosztos tanulókat* is fogad valamint *bázi-tanítónak, felolvasónak, magántitkárnak, levelező- és könyvelőnek* úgy *kereskedelmi és biztositási képviselőnek*, nemkülönben *bárgondnoknak* is tisztelettel ajánlkozik

Grosch Károly

nyug. tanító

Pécs, Arpád-utca 23. sz. a.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **Pécsett, Ferenciek-utca 15. szám** alatt (Skarica-féle ház) a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett

fodrász-

és

borbély-üzletet

nyitottam. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok

teljes tisztelettel

Fuchs Zsigmond,

fodrász.

HIRDETESEK

. **jutányos áron a kiadóhivatalban**

. **vétetnek föl.**

Gazdaasszonynak

magános urhoz, vagy

kulcsárnőnek

ajánlkozik egy középkorú nő, ki úgy a főzést, mint a gazdálkodást kitűnően érti. Cím a kiadóhivatalban.

A pécsi igen tisztelt közönségnek ez uton tisztelettel tudomására hozzuk, hogy **a valódi és világhírű „Schönmann“-féle**

Ambre és Cairó-féle

czigaretta hüvelyek ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

egyedüli eladási jogát
özv. Tausz Vilmosné

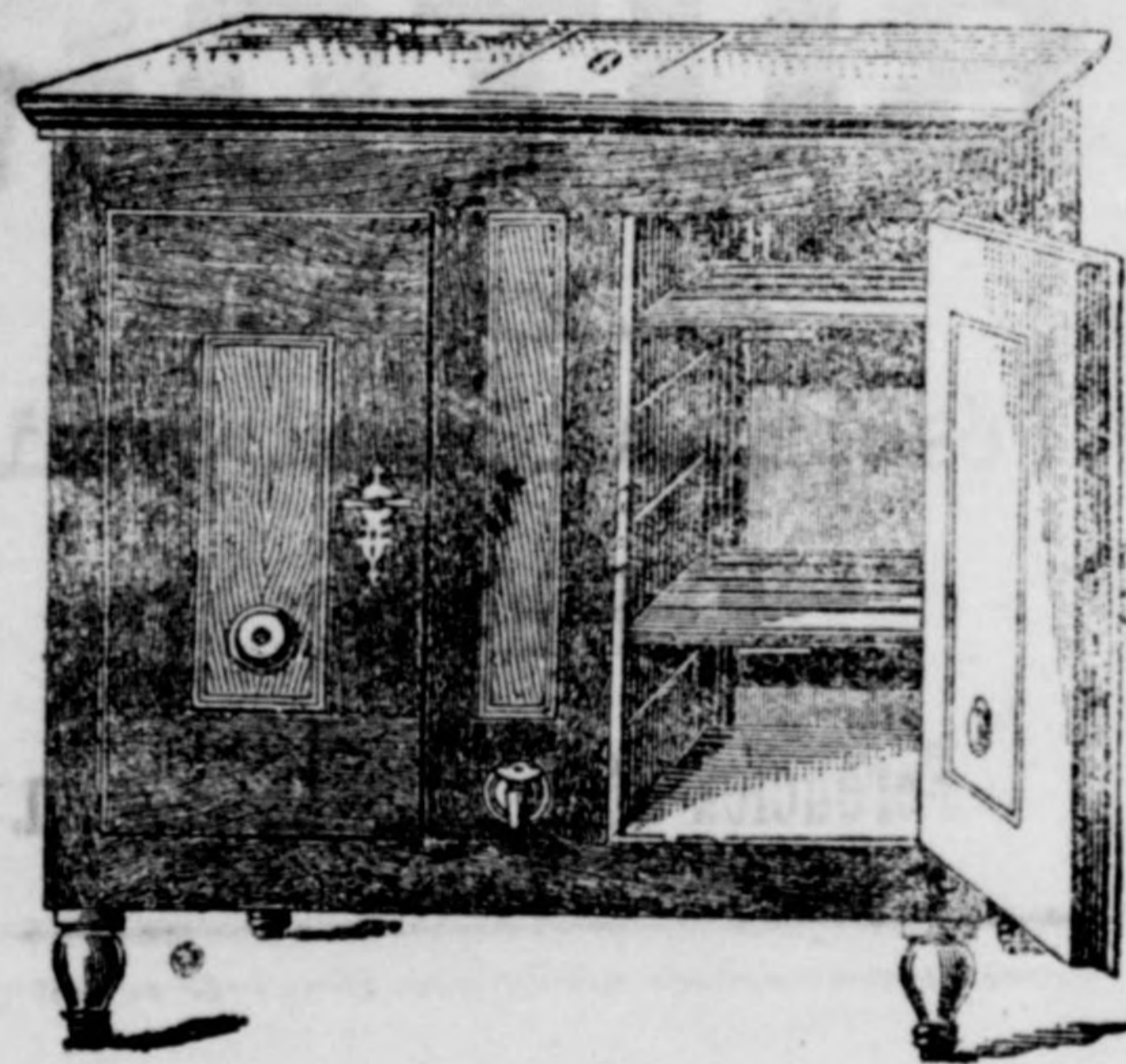
dohánykülönlegességi raktárának **adtuk át.**

Hogy ezen, még eddig felülmulhatlan hüvelyek elterjedését előmozditsuk, a fenti cégnek oly olcsó árakat adtunk kézre, hogy képes **100 hüvelyt 20 krért, 1000 drbot frt 1.80 adni.**

Ezáltal mindenkinek lehetővé van téve **jó papirt olcsó áron** használhatni.

Teljes tisztelettel

Schönmann & Singer.

CSUKÁS ZOLTÁN

épület- és műbádogos mester

vízvezeték- és fürdő-berendezés szerelő

PÉCSETT, Király-utca 28.

Ajánlja legjobb minőségű, saját gyártmányú házi jégszekrényeit, melylyel 50% jégmegtakarítás érhető el, továbbá

☛ **sodronyszövet hus-szekrényeket** ☛
és ételborítókat.

Erős horgany fürdőkádakat, szabadalmazott expansion klozetteket stb.

Teljes
☛ **konyhafelszerelés** ☛

nagy választékban.

Mindennemű épület-bádogos munkák, tervek és költségvetés szerint gyorsan és pontosan eszközöl-
tetnek.

Használt ülő- és fürdőkádak kikölcsönöztek.